

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 1

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Модернізація України: проблеми та технології успішності
(питання економіки, права, соціології, освіти і культури)”
м. Київ, МАУП, 12 листопада 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 8 від 30.09.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук., доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук; доц.;
Д. Г. Юник, д-р пед. наук, проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 1: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Модернізація України:
проблеми та технології успішності (питання економіки, права, соціології,
освіти і культури)”, 12 листопада 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голо-
ва) [та ін.]. — 2015. — 486 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Касьянова С. П. <i>Культурна самоідентифікація у парадигмі елементів політичної культури сучасної людини</i>	148
Ковальчук А. Ю. <i>Сучасне розуміння дефініції “безпека”</i>	151
Костюк Т. О. <i>Місцеве самоврядування і його роль в модернізації української держави і суспільства</i>	153
Кулик В. В. <i>Досвід сталого розвитку економіки Сінгапуру: три складові стабільності та економічного росту</i>	156
Лісовський П. М. <i>Проблема цивілізації як концентричного кола мудрості в міжнародних відносинах....</i>	162
Лопатенко Л. О. <i>Операційний менеджмент як складова модернізації економіки</i>	165
Мазнева М. В. <i>Організаційні засади забезпечення безпечності туризму в умовах глобалізації</i>	169
Мазуренко О. К., Єрін Д. Л. <i>Розвиток широкосмугового зв'язку у світі: статистичний аспект</i>	176
Марченко С. М. <i>Сучасний стан ринку праці в Україні: проблеми та перспективи в умовах нестабільності</i>	179
Медвідь Ф. М., Чорна М. Ф. <i>Держава і громадянське суспільство в Україні: питання трансформації</i>	182
Медвідь А. М., Курчина Т. О. <i>Інформаційна безпека в умовах модернізації України</i>	188
Медвідь Ф. М., Доносо Варгас Дієго Хосе, Доносо Варгас Сантьяго Феліпе <i>Інформаційна безпека України в системі національної безпеки</i>	194
Могилевская О. Ю. <i>Актуальные проблемы управления отечественным промышленным предприятием в условиях инновационных процессов</i>	200
Мушкін І. М. <i>Розробка плану підвищення продуктивності праці в умовах економічної кризи</i>	203
Намонюк Ч. І. <i>Міграційна криза в ЄС: українська загроза та російсько-сирійський чинник</i>	206
Омельчук В. В. <i>Гетьманська адміністрація у регулюванні податків та повинностей з лаврських володінь і конфліктні ситуації з лаврськими підданими</i>	210
Омельчук В. В., Мельниченко Д. В. <i>Особливості становлення державних інститутів Республіки Техас</i>	216
Новальська Н. І., Суліма Н. М. <i>Інноваційна діяльність підприємства як чинник конкурентоспроможності його продукції</i>	223

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Організаційні зміни в підприємстві здійснюються за для його модернізації, а саме за рахунок впровадження інновацій в організаційні процеси. Актуальність питання щодо модернізації підприємства обумовлена необхідністю адаптації підприємства до вимог зовнішнього та внутрішнього середовища, освоєння нових технологій, знань, що є необхідним в умовах ринкової економіки.

В Україні в процесі модернізації економіки головну роль протягом усієї незалежності відігравав промисловий комплекс (промислові підприємства). Він традиційно визначав вектор зміни рівня технологічного розвитку економіки та інституційних перетворень, трансформацію ролі людини в суспільстві. Загалом технологічна модернізація промисловості обумовлена необхідністю своєчасної зміни технологій відповідно до вимог ринку або ефективності структурних змін.

Модернізація економіки — це процес формування сучасної моделі економіки на основі інноваційних перетворень, орієнтований на якісні зміни в суспільстві відповідно до нової системи інтересів, цінностей та пріоритетів [1].

З вищезазначеного випливає, що метою модернізації економіки — є формування її сучасної моделі; сутністю — є якісні зміни, що відповідають новій системі національних інтересів, цінностей і пріоритетів; механізмом — інноваційні перетворення, зокрема на підприємствах.

Модернізація підприємств, зокрема промислових, пов'язана з активним використанням інноваційного потенціалу і можливостями транснаціоналізації виробництва.

Загалом модернізація промисловості — це процес формування сучасної технологічної промисловості на засадах інновацій, техніко-технологічних та інституційних трансформацій, а також зміни технологічних укладів (підвищення). Ефективність реалізації даного процесу в свою чергу залежить від стану та розвитку підприємств, які здатні швидко трансформуватися до викликів ринкової економіки та впровадження сучасних організаційно-управлінських механізмів.

Для здійснення модернізації з точки зору інституційних перетворень необхідно здійснити: удосконалення законодавчої бази, що розкриває економічні аспекти механізмів реалізації промислової політики; розвиток ін-

новаційних форм організації бізнесу (технопарків, технополісів, кластерів тощо); створення нових інститутів, для подолання неефективного ринкового регулювання.

Також відбувається зміна ролі людини у процесі модернізації, а саме через трансформацію мотивів та стимулів до праці, структури зайнятості, типу управління підприємством.

Таким чином, модернізація підприємств, з точки зору технологічних змін здійснюється за рахунок, підвищення якості виробництва (надання послуг) до сучасних стандартів, які задаються країнами-лідерами технологічного прогресу; з інституційних, за рахунок формування ефективних інституційних структур, що підтримують низький рівень трансакційних витрат та створює передумови для виробництва нових товарів та послуг.

Таким чином, враховуючи все вищезазначене, можна дійти висновку, що модернізація є однією з найважливіших складових переходу від спеціалізованих виробництв закритого типу до ефективних ринкових структур, орієнтованих на задоволення потреб споживачів, підвищенні її конкурентоспроможності, створенні високотехнологічної соціально-орієнтованої продукції.

До стимулів модернізації можна віднести: зовнішні — прогрес технологій, викликаний переходом до сучасних технологічних укладів; наявність вільних ринкових ніш; зростання попиту на високотехнологічну продукцію та внутрішні — підвищення конкуренції між підприємствами в одній сфері діяльності; диверсифікація діяльності галузевих підприємств.

До загроз модернізації можна віднести такі зовнішні чинники: неефективна державна політика відносно високотехнологічних підприємств; відсутність ринкових механізмів просування продукції на ринок; нерозвиненість фінансово-кредитних інститутів, орієнтованих на виробника; витрати пов'язані зі сертифікацією та захистом прав власності; низька вартість праці. До внутрішніх чинників: недостатній потенціал підприємств, зокрема фінансовий, для виробництва інноваційної продукції та здійснення своєчасної модернізації самого виробництва; відсутність мотивації до розвитку власного виробництва; системна криза у сфері науково-дослідних розробок (зокрема впровадження вітчизняних винаходів у серійне виробництво); стрімке скорочення кількості робочих місць та рівня оплати праці; моральне і фізичне зстаріння основних виробничих фондів; руйнування власної дослідно-експериментальної бази; нераціональне завантаження підприємств та організацій (зокрема державних); нерозвиненість коопераційних зв'язків та інтеграційних процесів, низький рівень запровадження інновацій [2].

До ресурсів модернізації можна віднести: виробничі, кадрові, організаційно-управлінські, фінансово-економічні, технологічні та інноваційні

Сучасні підприємства є складними системами, ефективність яких залежить від якості управління операційною системою, тобто вирішення багатьох управлінських завдань різної складності. І саме операційний менеджмент вивчає діяльність з розробки, використання і модернізації бізнес-процесів, спрямованих на виробництво продукції і надання послуг.

Загалом ресурси відіграють першочергове значення при виборі операційної дії, оскільки кожен з них впливає на конкурентоспроможність підприємства в цілому. У міжнародній практиці операційні ресурси мають назву “5П”: персонал (people); підприємства (підрозділи) (plants); напівфабрикати, матеріали, комплектуючі (parts); процеси (processes); планова і управлінська система (planning and control systems). А завдання операційного менеджменту безпосередньо реалізується менеджерами першої ланки, тобто майстрами ділянок, функціональними менеджерами відділів (менеджерами з продажів, з окремих функцій фінансової діяльності, з операційного планування) тощо.

Для конкурентоздатності підприємства, враховуючі швидкі зміни на ринку, необхідним є безперервне удосконалення та підвищення існуючого рівня продукції (послуг), за рахунок вдосконалення як робочих операцій та процесів, так і вдосконалення основної стратегії підприємства тобто підвищення якості, модернізації продуктів (товарів і послуг), ланцюжків постачання, календарного планування, контролю систем, підвищення кваліфікації працівників (як нижчої ланки так і вищої) застосовуючи при цьому нові підходи до ведення бізнесу.

На сьогоднішній день концепції і методи операційного менеджменту широко застосовуються в управлінні іншими функціями бізнесу, такими як операційна стратегія, управління змінами, корпоративне управління, бізнес-планування, управління проектами, організаційний розвиток тощо. Тому знання операційного менеджменту забезпечує системний підхід до оцінки організаційних процесів.

Зазначимо, що операційний менеджмент (operations management) — це діяльність, пов'язана з розробкою, використанням і удосконаленням виробничих систем, за для виробництва продукції або надання послуги підприємством. Виробнича система (production system) — це система, що використовує операційні ресурси для перетворення чинників виробництва (“входу”) в необхідну продукцію або послугу (“вихід”).

Операційний менеджмент полягає як в ефективному, так і в раціональному управлінні будь-якими операціями, де раціональність — досягнення цілей або задоволення потреб з використанням мінімуму ресурсів, а ефективність — досягнення поставлених перед системою цілей, спрямованих на задоволення потреб споживачів.

Основне завдання, що постає перед сучасним менеджером — вдосконалення системи управління організацією в ринкових умовах. Традиційний підхід до управління, заснований на раціональних методах аналізу і вирішення проблем, чіткому формулюванню бачення і напряду дій, на сьогодні є недостатніми.

Тому важливим науково-практичним завданням на сьогоднішній день є пошук ефективних стратегій і механізмів організаційних перетворень і змін, які призводять до активізації діяльності підприємств, підвищують їх конкурентоспроможність і, як наслідок, створюють основу для технологічного

розвитку економіки, за рахунок сучасних підходів у менеджменті, зокрема операційного менеджменту.

На сьогоднішній день концепції і методи операційного менеджменту широко застосовуються в управлінні іншими функціями бізнесу, такими як управління змінами, корпоративне управління, бізнес-планування, управління проектами, маркетинг, організаційний розвиток тощо

Таким чином, знання операційного менеджменту є важливою умовою для працівників різних ланок будь-якого підприємства, за для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності продукції та послуг на внутрішньому і зовнішньому ринках, за рахунок якісного впровадження технологічних та управлінських інновацій на підприємстві, що в свою чергу призведе до модернізації країни загалом.

Література

1. Макарова И. В. “Диагностика потенциала и стратегия модернизации машиностроительного комплекса старопромышленного региона” [Электронный ресурс] / И. В. Макарова. Автореферат диссертации на соис. уч. ст док. экон. наук. — Екатеринбург, 2010. Режим доступа: <http://geum.ru/aref/a500-3-ref.htm>
2. Пивоваров С. Э., Максимцев И. А., Рогова И. Н., Хутиева Е. С. Операционный менеджмент / С. Э. Пивоваров. Учебник для вузов. — Питер, 2011. — 544 с.